

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหาร
จัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์
อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติตามตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมิน

ความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นลักษณะ (ผู้นำส่งงานให้) Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

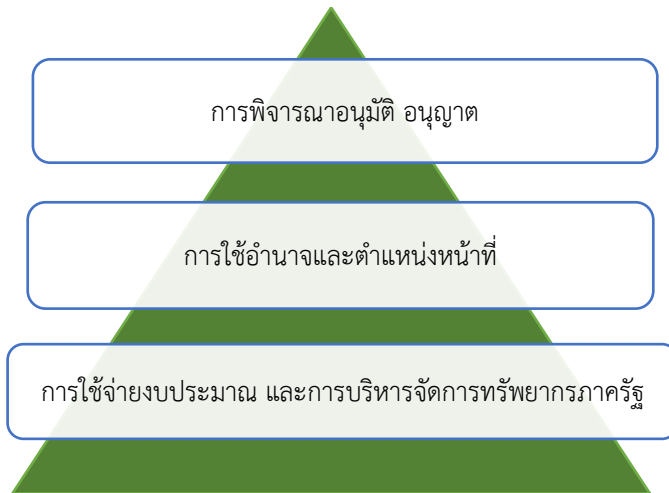
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

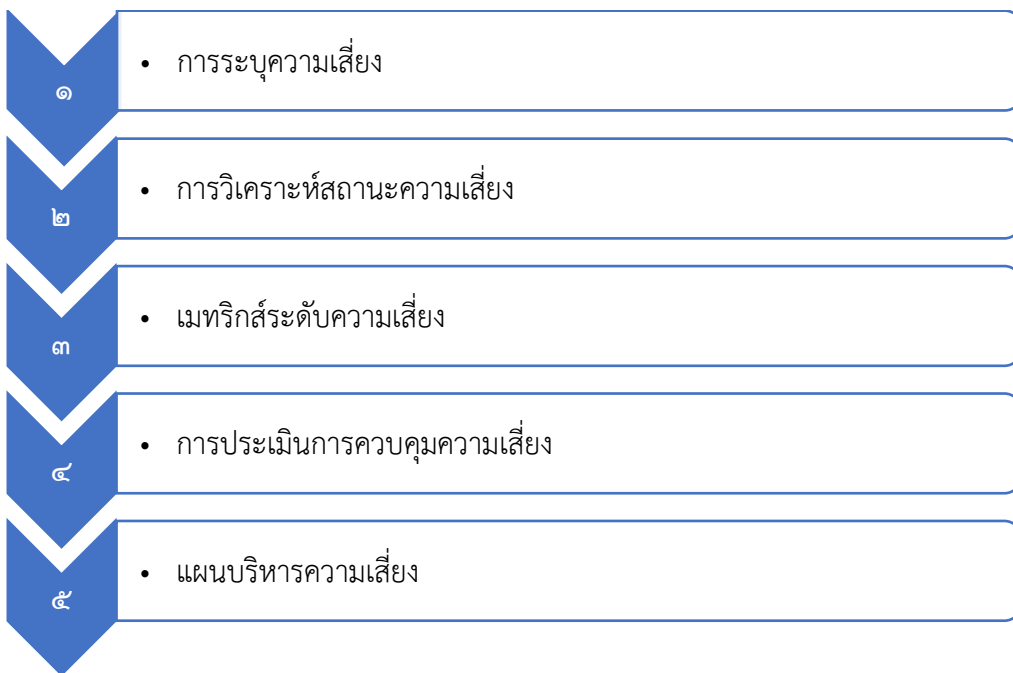
๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า/ มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยง ที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น(ติดล่วงหน้า) ตีตนไปก่อนไข้เสมอ(

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ครั้งต่อปี ๒๐
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ครั้งต่อปี ๑๕
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ครั้งต่อปี ๑๐
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ครั้งต่อปี ๕

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน เริ่มมีความกังวลและสอบถาม/ข้อมูล

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จาก การพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)						
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐	
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕	
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐	
๑	๑	๒	๓	๔	๕	
	๑	๒	๓	๔	๕	

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (L*I)		
<p>๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใด ๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตามอาจก่อให้เกิดความคาดหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ - กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ - เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดซื้อจัดจ้าง 	๔	๔	๑๖ ระดับ) (สูงมาก	<p>๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘</p> <p>๒. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร</p> <p>๓. มีขั้นตอนการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญา</p> <p>๔. จัดอบรมเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างให้ได้รับความรู้เรื่องกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๕. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด</p>	<p>๑. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘</p> <p>๒. มีการรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหารทุกครั้งที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๓. ผลการดำเนินการในรอบปีที่ผ่านมาไม่พบการร้องเรียนเรื่องการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ</p>

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (L*I) (ต่ำ)		
๒. การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ในกิจการของของตนนอกเหนือจากงานในหน้าที่	๒	๑	๒ (ต่ำ)	๑. ออกประกาศส่วนงานเรื่อง “หลักเกณฑ์การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ” ระบุให้ชัดว่าอะไร ทำได้หรือไม่ เช่น การนำรถยนต์ไปใช้ การใช้เครื่องพิมพ์ หรือ อุปกรณ์สำนักงานอื่น ๆ ฯลฯ ๒. ผู้บริหารแสดงตนเป็นแบบอย่าง และจัดอบรมให้ความรู้เรื่อง “ผลประโยชน์ทับซ้อน”	๑. มีสมุดบันทึกการเข้า-ออกของทรัพย์สินครบถ้วน ๒. อัตราการชำรุดหรือสูญหายของอุปกรณ์เคลื่อนที่ลดลง

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (L*I)		
<p>๓. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการบริการที่รวดเร็วและลดขั้นตอน - การเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการเลื่อนระดับตำแหน่ง - การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ 	๑	๕	๕ ระดับ) ปาน (กลาง)	<p>ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล โดยดำเนินการดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อบรมเจ้าหน้าที่เรื่องการส่งเสริมการปฏิบัติงานและประพฤติตนตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๒. มีช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ ๓. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตากฎระเบียบ ข้อบังคับ โดยเคร่งครัด 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ผู้บริหารได้กำชับและมอบนโยบายในการประชุมประจำเดือน ให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด ๒. มีการจัดโครงการอบรมเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานและประพฤติตนตามประมวลจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล ๓. หน่วยงานได้เปิดช่องทางการร้องเรียนผ่านเว็บไซต์และจุดบริการ โดยรอบปีที่ผ่านมามีพบเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการเรียกรับสินบนหรือการเรียกเก็บเงินเพื่อแลกกับการบริการ

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (L*I)		
<p>๔. การบริหารงานบุคคล</p> <p>- การเรียกรับเงินผลประโยชน์เพื่อรับพนักงานเข้าทำงานและรับโอน-ย้าย</p>	๑	๕	๕ ระดับ) ปาน (กลาง)	<p>๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครพนักงาน รับโอน-ย้าย ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆ</p> <p>๒. ห้ามเจ้าหน้าที่ผู้ที่มีหน้าที่ในการรับสมัครพนักงานเรียกรับผลประโยชน์ในการรับพนักงานเข้าทำงาน</p> <p>๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวข้างต้น จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยตามระเบียบข้อบังคับ</p>	<p>๑. ประชาสัมพันธ์การรับโอน-ย้าย การรับสมัครผ่านทุกช่องทางประชาสัมพันธ์</p> <p>๒. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับสมัคร ตรวจสอบ</p> <p>๓. ผลการดำเนินการในรอบปีที่ผ่านมาไม่พบการร้องเรียนเรื่องการทุจริตการเรียกรับเงินผลประโยชน์เพื่อรับพนักงานเข้าทำงานและรับโอน-ย้าย</p>